

gift, der svares af dem, som drive Handel med Brændeviin. Der blev i forrige Sessjon forhandlet om, hvorvidt det vilde være rigtigt at frigive Brændeviinshandelen paa Landet, imod at de, der vilde drive denne Handel, svarede en Afgift til Staten, og den høitagtede Indenrigsminister syntes heller ikke at være saa langt fra at kunne gaae ind derpaa; han meente kun, at Politiets Ordning paa Landet ikke var stærk nok til, at man turde fastsætte en saadan Bestemmelse. Det er imidlertid et besynderligt Forhold, ogsaa i pecuniær Henseende, som her finder Sted, thi det er jo vitterligt, at Folk i Tusindviis drive Brændeviinshandel paa Landet, og de staae med Pengene i Haanden og ere villige til at indbetale dem til Statskassen for at faae Ret til at drive den Handel, naar de blot kunne faae Lov dertil, men Staten nægter at modtage Pengene og at gjøre den Handel, som drives, lovlig. Derjom jeg nærede nogen Frygt for, at det skulde have skadelige Følger, og at det navnlig vilde føre til en overhaandtagende Nydelse af Brændeviin, skulde jeg være den Sidste til at tage Ordet i denne Sag, men det er, som jeg allerede een Gang har udtalt, min Overbeviisning, at der ikke kan være nogen Fare ved at gjøre denne Handel lovlig, naar man ved Siden deraf sætter de tilbørlige Begrændsninger imod Uorden, thi jeg troer, at enhver Overtrædelse, som da vil finde Sted, vil i en ganske anderledes Grad blive dragen frem, end det nu er Tilfældet.

Seg skal, ligesom det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) ogsaa beklage, at vi endnu ikke have hørt Noget fra den Commission, som er bleven nedsat for at tage Theatrets Forhold under Overveielse. Jeg har aldrig seet med den Uvillie til Theatret, som det synes at være Tilfældet med endeel andre af Thingets ærede Medlemmer, men jeg er dog ogsaa af den Mening, at man maa komme til nogen Besparelse i dette Punkt. Hvorledes dette bedst vil kunne skee, skulde vi jo have at vide af Commissionen, og jeg maa derfor beklage, at denne endnu ikke har ladet høre fra sig.

Rogelius: Det vil vistnok være i Thingets Grindring, at der paa Finantslovene for endeel Aar tilbage fandtes opført et Beløb af 4000 Rb. extraordinært til Industriens Fremme, og navnlig til Industriudstillinger og tekniske Skoler i Provindstjbstæderne. Jeg beklager meget, at denne Sag, der dengang blev fremdragen af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen), og som jeg troer blev modtagen med Taknemlighed i Tjbstæderne, ikke senere har været paa Dagsordenen, og jeg vil tillade mig ved dette Finantslovsforslags 1ste Behandling at henstille, om det ikke fortjener paahy at tages under Overveielse. Det vil efter min Anskuelse være meget ønskeligt, at et Beløb af lignende Størrelse, som dengang blev bevilget, maatte blive gjenoptaget. Det kan vistnok ikke nægtes, mine Herrer, at Provindstjbstæderne, og navnlig de mindre af dem, befinde sig, især efter Indførelsen af Næringsloven, i en meget uanskelig Stilling, og dette gjælder da fornemmelig Haandværksstanden. Det er nu langt fra min Tanke, at jeg skulde ville ønske, at noget af de Baand, der tidligere hvilede trykkende paa Næringsforholdene og forhindrede den naturlige, frie og lige Afgang til Erhverv, og som bleve løste ved Næringsloven, skulde paalægges igjen — tværtimod, min Tanke gaaer snarere i den Retning, at adskillige Baand, der endnu hvile trykkende paa Erhvervsfriheden, maatte blive hævede —, men kan der fra Statens Side, ligesom der gjøres med Hensyn til Vandvæsenets Fremme og i forskjellige andre Diemed, bidrages Noget, der kan hæve og styrke Industrien i Provindserne, troer jeg, at det bør gjøres, naar det kan skee med saa smaa Midler, som tidligere have været forlangte, og som jeg ogsaa vil foreslaae denne Gang. Denne Henstilling skal jeg særlig henvende til den høitærede Indenrigsminister, hvis levende Interesse for vor hele Udvikling jeg med Glæde anerkjender, og jeg haaber ogsaa, at det ærede Thing og det vordende Finantsudvalg vil tage Sagen under Overveielse.

Der er et andet Spørgsmaal, jeg vil tillade mig at omtale og særlig henvende til den høitærede Minister for Kirke- og Underviis-